

Medmänniskan

Senast uppdaterad 2008-08-14

Tema: Medmänniskan

Vad gör vi med människan som är med oss? Denna söndags tre texter ger tre svar.

1. SE NED TILL HONOM! Läs Jeremia 38:7-13.

Så gjorde Ebed-Melek. Han var invandrare från Etiopien. Immigrationsverket hade gett honom uppehållstillstånd. Kungen fick syn på honom, tog honom i sin tjänst och gav honom en befattning som hovman. Men kungen hade svårt att uttala hans etiopiska namn och gav honom det hebreiska namnet

Ebed-Melek, som betyder kungens tjänare. Ebed-Melek hade ett känsligt hjärta. Han kände med dem som var mobbade och behandlats illa. Säkert hade han som invandrare erfarenheter av detta. Nu fick han veta att profeten Jeremia blivit illa behandlad. Alla talade om honom. Han hade spänt ögonen i de ledande männen i landet och sagt skarpa saker till dem. Profeter är inte lätta att handskas med. De kunde vara obehagliga sanningssägare. Obekväma för lagomfolket i Lagomicea. Där fängslade man Jeremia och sänkte ned honom i en djup brunn.

Ebed-Melek kom dit och såg ned till honom. Han berättade för kungen hur svårt Jeremia blivit behandlad. Kungen lyssnade till Ebed-Melek och gav order om att 30 män skulle ställa upp för att rädda Jeremia. De letade fram sönderrivna och utslitna kläder och band ihop dem till ett rep, sänkte ned det i brunnen och hissade upp Jeremia.

Lär nu detta av Ebed-Melek: Se ned till den illa behandlade och slagna medmänniskan som ramlar fram i din väg. Han kanske är en profet. Se honom. Gud har sänt honom i din väg. Du behöver honom.

2. SE UPP TILL HONOM. Läs Rom 12:13-26.

Det finns ett fult ord, som vi numera inte får använda i svensk kristenhet. Det är ordet underordna. Att använda det är som att svära i kyrkan och mamma har ju sagt att vi inte får svära i kyrkan. Men underordna är egentligen ett fint ord. Att ställa sig under någon är att upphöja någon, räkna med honom, lyssna till honom, se upp till honom. Underordna är inte detsamma som underkasta. När jag underordnar mig någon, bestämmer jag själv att jag vill göra så. När någon vill underkasta mig är det någon annan som bestämmer att göra så. När jag underordnar mig någon ser jag upp till honom. Och ovan honom ser jag något mer. Jag ser Jesus. Jag får ögonkontakt med honom. Jag kan säga, då jag underordnar mig någon: Jesus, du och jag ska nog klara av den där människan. Gå nu igenom Rom 12:13-26. Ställ dig nedanför de besvärliga människor du känner. Se dem nedifrån, läs texten tillsammans med Jesus. Vad lär du dig då?

3. SE TILL HONOM! Läs Matteus 7:12.

Jesus säger: Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem. Det är vad lagen och profeterna säger. Detta är ”gyllene regeln”. Det finns mycket guld i gyllene regeln. Du lär dig ett förhållnings-sätt till medmänniskan bredvid dig. Vi delar upp lärdomarna här i fyra delar.

1. Därför … Bibel 2000 har tappat ett ord som finns i 1917 års översättning och i Folkbibeln. Det är ordet därför. Därför, ni vill att människorna skall göra er, det skall ni också göra dem; Detta är lagen och profeterna (Fb) Ordet därför är viktigt. Det syftar på versen innan: Om nu redan ni som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor, skall då inte er fader i himlen ge det som är gott åt dem som ber honom? Ordet därför talar om för oss att startpunkten för vår kärlek till våra nästor är den himmelske Fadern. Han slösar sin kärlek över både onda och goda. Solen och regnet kommer över både ateister och kyrkfolk. Han ser dem och han står beredd att ge det som är gott åt dem som ber om det. En kristen vill likna far. Och just den far som Jesus gjort känd för oss, Han som älskar syndaren och vill leta rätt på dem som gått vilse. Modellen för vår kärlek ute i världen är Fadern. En kristens kallelse är inte att imitera världen, och göra som alla andra. Vår uppgift är att likna Fadern. Att se och ge. Ju mer du ser nöden omkring dig, ju mer du anar all oförlöst gråt som finns i människor du möter, ju mer du också förstår hur dålig du är på att älska, ju mer börjar du törsta och längta efter den Faderns friska liv.

2. Vad ni vill... Lägg märke till att gyllene regeln frågar efter vår vilja. Allt vad ni vill att människorna skall göra för er..... Men hur klarar jag det? Anden vill utrusta oss med gåvor. En av de gåvorna är inlevelsens gåva. Gör mot andra det du vill att andra skall göra för dig. Du vill att andra skall lyssna på dig. Så lyssna på dem hela vägen. Du vill att andra skall se dig. Så var då själv närvarande i dina ögon. Du vill att andra skall tala väl om dig. Gör så mot medarbetare och grannfruar och när det strular till sig. Älska din nästa som dig själv. Lev dig in i den andres situation. Handla så mot henne som om du var i hennes kläder. Självkärlek är en spännande idéspruta i våra liv.

3. Brinnande hjärtan. "Den gyllene regeln" är inte en sammanfattning av Jesu lära. Denna regel finns på många andra håll hos både rabbiner och romare, greker och kineser. Vad Jesus här säger, är att den är en god sammanfattning av Gamla Testamentet. Det är vad lagen och profeterna säger. Här finns allt vad Gud har velat säga till sitt folk. Många har svårt med

Gamla Testamentet. Jesu lärjungar hade det. Men Jesus tog en gång med dem ut på en vandring, där han berättade om vad där egentligen stod i lagen och profeterna, se Lukas 24:27. Efteråt sa de till varandra: Bränn inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss (Lukas 24:32). Alltså: Bibeln är en bok som kan smälta ned isklumpen i våra hjärtan. Våra medmänniskor mår bra av att möta folk med brinnande hjärtan.

4. Kärlek i käril. Man kan se Guds lag som ett stort käril. Gud vill att vi ska fylla detta käril med kärlek. Men vad händer när vi försöker? Vi strävar och vi sliter. Men vår kärlek blir bara lite grums på botten. Den kärlek som ges som en gyllene regel, klarar vi inte av om vi inte lever nära honom, som kommit för att uppfylla lagen. Han säger till oss att han har kommit för att ge oss liv och liv i överflöd (Joh 10:10). Han är den gode herden som för mig till vatten, där jag finner ro (Psalt 23:2). Han låter vår bägare flöda över så att vi har något från honom att ge till alla de underbara och underliga nästor som kommer i vår väg.

Bengt Pleijel